

DLA-ÉRTEKEZÉS / TÉZIS FÜZET

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
ÉPÍTŐMŰVÉSZETI DOKTORI ISKOLA

írta és szerkesztette: BACH PÉTER

témavezető: ALFÖLDI GYÖRGY DLA

mestermű: Bp. Orczy út 31.
Szociális lakóépület

Budapest, 2015.

>bináris kódban:

01001000 01000001 01000011 01001011 01001001 01001110 01000111
00100000 01110100 01101000 01100101 00100000 01000011 01001001
01010100 01011001

>alfanumerikus kódban:

HACKING

the
#CITY

HACKING THE CITY / absztrakt

#urban #trend #system #code #hacking

HACKING THE CITY

FOLYAMATOK

- > A városok jelentőségének növekedése a világ településeinek rendszerében egyre vitathatatlanabb. Az urbanizált területek lakossága 2006-ban lépte át az 50 százalékos arányt, azaz az emberiség több mint fele lakik a mai városokban. Az urbanizációs folyamat a jövőben várhatóan egyre intenzívebbé válik – a releváns kutatások adatai alapján 2050-ig előre láthatóan hetente 1 millió ember bevándorlása várható városainkba, azaz erre az időpontra a világ népességének 70%-a lesz városlakó.
- > Az urbanizációval párhuzamosan az információs technológiai robbanás következtében jelentős globális társadalmi- és gazdasági változások zajlanak – átrajzolva a korábbi világképet.
- > Az értekezés különös aktualitását a felgyorsult urbanizációs folyamatokhoz kapcsolódóan az adja, hogy a városok ezek mentén önmagukban egyre több problémát generálnak, melyek jelentős része globálisan is az urbanizáció egyre pregnánsabb jelenségéhez köthető.
- > A városok azonban nem csak mindezen problémák forrásai, de egyben önmaguk jelentik a megoldást is – elsősorban a bennük megjelenő folyamatos és egyre intenzívebb innováció okán.

A KÓD

- > A “város mint képződmény vagy jelenség” – sok más egyéb lehetséges megközelítés mellett – természetéből adódóan rendszerként is értelmezhető és rendszerelméleti megközelítésből is vizsgálható. Hasonlóan az informatikai és biológiai rendszerekhez a városnak is létezik “kód”-ja, mely szabályozza működését, definiálja a benne zajló folyamatokat.
- > A városi kód – természetesen a rendszer sok egyéb rétege mellett illetve azokkal összefüggésben – a város önnön térbeliségét, épített struktúráját is leírja – meghatározza annak dimenzióit, növekedésének és fejlődésének trajektóriáit, lehetőségeit és korlátait egyaránt.

- > Egy rendszer (system) konceptuális modelljét, mely meghatározza struktúráját, viselkedését – az informatikai terminológia rendszer-architektúrájának (systems architecture) nevezi. A rendszerek architektúrája – mint azt megnevezése is mutatja – nem előzmény nélküli, alapjait évezredek át fejlődött gyakorlati tapasztalatok és technológiák adják, melyek természete elsősorban építészeti – azaz mindez tulajdonképpen értelmezhető az építészet és az urbanisztika felől avagy rájuk nézve is.

HACKING

- > Az urbanisztikai rendszerekben az informatikai analógia mentén a kóddal együtt természetszerűleg létezik annak feltörése is. A szabályrendszerekkel együtt szükségszerűen megjelenik az azoktól való eltérés – a kód feltörése is.
- > A “hacking” a szabályozott rendszerek feltörése a rendszer megkerülésével, vagy a rendszer elemeinek nem szabályszerű kombinálásával a korábban nem ismert, vagy a rendszer globalitásában számottevő szerepet nem játszó individuális problémák megoldásának érdekében. A város esetében ez az informális folyamat a rendszerben rejlő önszervező és önszabályozó sajátosság reprezentációjának is tekinthető.
- > A hacking jelen értelmezésben nem tévesztendő össze a “cracking”-gel, ahol a törés közvetlen és szándékos károkozással jár. A cracking-gel szemben a hacking-féle kódfeltörés célja nem a rendszer tönkretétele, nem a károkozás, hanem a túlszabályozottságban rejlő rugalmatlanság kreatív megkerülése és egyben indirekt módon annak fejlesztése. A működési mechanizmus tekintetében a hacking összehasonlíthatatlanul több szabadságfokkal rendelkezik, ami miatt a rendszerek szempontjából a törés tagadhatatlan haszonnal jár saját kódjuk továbbfejlesztése, javítása érdekében – beépítve, alkalmazva annak idegen elemeit.

